

1918 slutningen af januar

AFSENDER

Axel Salto

MODTAGER

Poul Uttenreitter

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Dateringsbegrundelse:

Det udaterede brev må være skrevet mellem brevene fra Salto til Uttenreitter 24.1.1918 og 28.1.1918. I det første ved Salto endnu ikke, at Uttenreitter har tænkt sig at afvise Buchholtz' digt, i brevet 28.1.1918 henviser han til et brev, hvor han var meget gal på Uttenreitter, hvilket antagelig er nærværende brev. Brevet 28.1.1918 fremfører endvidere en mildere bedømmelse af Otto Gelsted som digter end den, der indgår i nærværende, hvilket bestyrker dateringen før 28.1.

Generel kommentar:

En artikel om Sigurd Swane fremkom først i Klingen I. årgang nr. 7 og var skrevet af Albert Naur.

Formuleringen "det med Buchholtz" henviser til Uttenreiters ønske om at kassere Johannes Buchholtz' digt "Vejen til Helvede", omtalt i breve fra Salto til Uttenreitter 28. og 30.1.1918. Digtet blev bragt i I. årgang nr. 5. Leo Swanes og Harald Giersings leverancer i sidste øjeblik var hhv. "Th. O." og "Dialog".

Afsendersted:

Frederiksberg

Afsenderinfo (lakstempel, adresse m.m.):

Klingens brevpapir

Modtagersted:

Kerteminde

Omtalte personer:

Johannes Buchholtz

Otto Gelsted

Harald Giersing

Johannes V. Jensen

Kaare Klint

Albert Naur

Carl V. Petersen

Leo Swane

Sigurd Swane
Walt Whitman

Arkivplacering:
Poul Uttenreitters papirer. Det
Kongelige Bibliotek, Tilg. 634.

DOKUMENTINDHOLD

Axel Salto kommenterer indholdet i de kommende hæfter af Klingen, bl.a. en artikel om Sigurd Swane, som trækker ud, fordi Uttenreitter tager den for højtideligt. Han opridser videre de kvaler, februarhæftet 1918 volder ham, efter at Uttenreitter har ønsket at kassere et digt af Johannes Buchholtz, Salto allerede selv har takket for. Endvidere fremsætter han en negativ vurdering af Otto Gelsted som digter og principielle betragtninger om kriterier for optagelse af artikler fra malere og forfattere i tidsskriftets spalter.

TRANSSKRIFTION

Kære Poul

Jeg havde ikke et Øjeblik tænkt at Sigurd Swane helt skulde rykke ind i Stedet for Naur jeg har kun 1 Fotografi og slet ingen Cliché'er af ham. Derfor forstod jeg heller ikke jeres Iver for at faa en Swaneart. i Stand. Jeg kan ikke paa nogen Maade indse at Gelsted og du behøver at have Bøger og Billeder til at skrive Art.

Der kan da skrives Masser af Art. paa andet Grundlag og kan der ikke det synes jeg, at du skulde flytte her til Byen for at udfolde dig helt. Tager I ikke for højtideligt paa den Smule Art. om Swane; nu skal endog Carl V. Petersen være mobiliseret i den Anledning hører jeg. Sigurd S. kunde ikke paa nogen Maade lade din komme frem. M.H.t. Artikler vilde det jo være rart om Redaktionen til enhver Tid kunde paatage sig at skaffe Læsestof til et Nr. ved egen Skrivevirksomhed altsaa. Du maa sku producere dig, ikke nøjes med at sidde og kassere andres Ting. Jeg er forresten meget ked af det men Buchholtz. Naar han sender venligst en Digt er det vel fordi han mener at kunne staa inde for det med sit Kunstnernavn Jeg formoder at han nu - og med Rette - bryder fuldstændig med Bladet.

Gelsted, vi skulde foretrække, er efter min Mening en ganske uoprindelig Aand et Konglomerat af Joh. V. Jensen, Whitmann o.a. Hans O'er er Folk kede af. Synes du han er stærk nok til at indtage den centrale Stilling som den Digter vi fortrinsvis lægger Vægt paa, og saa marcherer han ude af Takt med den Retning vi dyrker i Bladet. Hans Begavelse er mere en vis følsom Sans for Poesi. Jeg anser dem for Prøver paa en fin æstetisk Smag.

Synes Du ikke at vi i det mindste skulde gemme Buchholtz's Digt til det lange Hefte. Jeg kommer jo ogsaa i en komplet latterlig Stilling naar jeg først takker ham varmt for det dejlige Digt og saa slet ikke bruger det. Naar jeg skriver at Klint og N o.s.v. ikke kan præstere noget mener jeg at jeg har spurgt dem alle om de havde skrevet noget el. om de kunde

_skrive noget til Feb. Hefte og at de alle saa har sagt Nej. Senere har saa Leo meldt sig til alligevel og Giersing.

Med Hensyn til Digtene vil jeg ikke gribe ind i din Ret til at redigere denne Side af Stoffet som du mener er hensigts mæssigst,

[vertkalt i venstre margin:]

men jeg vil blot henstille til dig af ovennævnte Grund at tage den mest imødekommende Stilling til Buchholtz du mener at kunne. Han er jo en god Digter. Vi optager jo f.Eks Artiklerne af Giersing nærmest fordi han er en god Maler. Med venlig Hilsen Din hengivne Axel Salto

NY CARLSBERGFONDET

En råk tørred Kunk
— et Ofold paa Hæu —
med Pisk i sin Haand
og Trabader i Skærten.
Næsten som en Angel,
dog mere blaa end grøn,
En råk Cigar i Kæben
Der har du Kunkens
som paa den halde
med Pølsen i Haanden
Hjorte baade kan lide.

Græset og Runk
sæen paa Yuccen.
Kalken en Kvind i
Fald var smukt al talvæ.
Blå, gamle Latvæn,
lak for Di Kint op,
kan en til Høvedet!
Ind sig nu Mennecker
eller Skænnere eller Bøiser.
Du var Kæmpe.
Alle var de drødes.

Du set, tykke Kunk,
en koldt Tøpshod.
Der er et til Dig.
Hvis du lærer os til Høved.
For Tien vunder den,
vi fik ikke brugt dem,
eng og mine Dæster,
for de blev lukket.
Du kan se dem,
som du kan Åen,
kan vi hede Høvedet,
men først til Langmet!

Ble det da aldrig Næ?
vunder den paa Kik.
Der er da aldrig Næ?
Påstand for den usmældig.
Du er en Kæmpe.
Sæt for min Adøvel,
vunder den Høved,
lagde sig baade for
Næ?
Ble det da aldrig.
Kunkten her i Åen Høved.
Fyrre Kunkner er mange.

Blir det da aldrig Nat?
 Kommer jeg aldrig hjem?
 Læs er min Bagmands
 Nu er vi jo på Langtænde,
 Tæt til Alskende!
 Der ligger Helvede!
 Løb nu til gamle Kirk,
 løb, dit frøende Dyr!
 Staan ved Kiosken.
 Kæden venter Vognen.
 Hus en Hønter Vokser.

Atter paa Vesterbo,
 hvil Sæt gear aldrig ned.
 Der lader den lille Kalk
 liges ud for Frikøbenhavn.
 Sed ned den tykke Kalk,
 ved sine Hænder,
 rindt ind Høvel op,
 sprødt den skinnende Brug.
 Hvad skide kan gøre!
 Hus tal den Fortælling,
 hos Hømkædet i Vognen.

Saa kom den gode Nat
 til den lille grå Hys.
 Det gik lang Tid.
 Men nu de mættede efterende!
 Hømt ryder Kædet,
 som mindet en Fønne!
 Hømt ryder Dæmningen,
 (Ogvi Olskov er som Kager!)
 De tas deres Læge.
 Hømt ryder Hænen,
 den smert spændende!
 Han raaser aldrig Helvede,
Helvede, Bøddike!

[illegible]

DIALOG

1

— *Ve Røstet og Gæstgiveri ikke mere vore uopsættelige Færdigheder?*
— *De er det ikke og har aldrig været det. Endnu Tid har sin Kunst, og dens*
Indsigt ligger inde i Færdigheden.
— *Ve Røstet og Gæstgiveri da ikke store Kunstere?*
— *Ja, de var maaske de største, der har levet, men deres Kunst er det mest*
dum, som enhver Kunst udsætte sig for i Kunstneren. For Kunstneren misten
kom det udelukkende.
— *Kan Kunst da udelukkende udsætte sig for?*
— *Nei. Den misten kun Kunst og — ikke Kunst. Et Kunstnerik har ingen*
Færd, og det kan ikke indsees. Færdig kun Kunstneretik holder ikke udsættelsen.
Det er Færdens et indsees sig forstod.
— *Ja, er Færd.*
— *Ve Færdig derfor, som den bærer De ind i den. Indtæ de store Kunstere*
er Færdens udsættelse i de Skæbnelser, ikke de skaber den store Kunst.
— *Det synes altsaa er Færdens udsættelse den store Kunst og Færdens?*
— *Ja, men altsaa Livet og Døden. Ingen har udsættelse udsættelse*
smertelig



1,5 s. 3

